

[Krarup.]

ganske utvivlsomt står som talsmand for det langt overvejende flertal af den sønderjyske befolkning, der har kirkelig interesse. Derfor bør han høres. At Jepsen Christensens syn på disse ting ganske dækkes af den tidligere nævnte resolution af 25. maj fra de sønderjyske menighedsråd, giver hans ord så meget større vægt.

Jeg tiltræder ganske den udtalelse, der blev fremsat af venstres ærede ordfører: at man ikke har udnyttet den forhandlingsvilje, som er tilstede. Jeg tilråder, at man farer med lempe i denne vigtige sag. Enten må vi vedtage det af mindretallet under nr. 3 stillede ændringsforslag og derved imødekomme de ønsker, der er fremsat af menighedsrådene, eller også må vi, hvad der vil være bedre, prøve at begynde forfra — det er måske en dristig tanke — og ned-sætte et udvalg af rigsdagens partier, der i sommerens løb kan føre forhandlinger med de sønderjyske menighedsråd, så at dette kirkelige og nationale spørgsmål kan ordnes i fordragelighed, når rigsdagen træder sammen til efteråret, og ikke nu ved en politisk flertalsbeslutning. Disse ting ligger mig meget på sinde. Jeg vil gerne til slut henvende opmærksomheden på den strid, der netop nu raser i vort broderland Norge, hvor en udvalgsindstilling vedrørende en ny præstegårdslov har været offentliggjort, idet lovforslaget både praktisk og principielt går ud på et alvorligt indgreb i kirkens hævdevundne og grundlovshjemlede ret. Det går nu ikke så let hverken i Norge eller i Danmark at fratage folkekirken de værdier, den fra gammel tid har hævdt på, og jeg forstår godt, at sønderjyderne alvorligt overvejer at lade loven, hvis den kommer, prøve ved domstolene lige til Højesteret.

Selvom det vel egentlig er overflødigt efter det, jeg her har fremført, skal jeg dog gentage, at mit parti ikke ønsker at medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Ingeborg Refslund Thomsen: Det ærede medlem hr. Bjerre talte om de forsømte muligheder. Ja, det har været forsømt i over 20 år at bringe disse forhold i orden og stille den sønderjyske præstegårdsjord lige med den kongerigske.

Vi husker vist alle nede hos os landbrugskrisen i 20'erne, som ramte Sønderjylland meget hårdere end det gamle land. Markkapitalen var tabt og dermed også den kapital, som gode onkler, tanter og bedstemødre ellers kunne springe til med i krisetider. Landbrugets prioritering var ikke i orden, mange landmænd kørte med for dyre bank-

lån, bedrifterne skulle lægges om, og netop med de nye driftsformer blev den dårlige jordfordeling åbenbar og en daglig kilde til besvær og forøgede udgifter.

Nu taler man så smukt om, hvad der kan ske ad frivillighedens vej. Jeg har på nært hold set, hvordan 10—20 lodsejere, der var „frivillige“, blev standset af en eneste modvillig, der sad med nøglen til hele jordfordelingen i sognet. Og præstegårdsjorden lå sakrosankt og blev gang efter gang en passiv hindring for en fornuftig og tidssvarende jordfordeling og udstykning.

I Sønderjylland har vi af bitter erfaring respekt for landbrugskriserne. De har skadet os, ikke blot økonomisk, men også og ikke mindst nationalt. I gode tider står det nationale barometer højt, i dårlige tider over kriserne deres tryk også i det nationale arbejde.

I de sidste 20 år har vi set hen til udstykningen af præstegårdsjorden som et af midlerne til at skabe tryggere og bedre kår. Den modstand, der nu kommer til orde, er ikke udtryk for opfattelsen i vide kredse nede hos os. Jeg tror ikke, Jepsen Christensen står som repræsentant for den overvejende del af befolkningen. Vi må huske på, at kirken tilhører 92 pct. af den sønderjyske befolkning. Til efteråret skal vi have valg til menighedsrådene, og hvis dette spørgsmål til den tid stod på dagsordenen, ville menighedsrådene ikke stille sig så enstemmigt bag pastor Malling.

Det er beklageligt, hvis der nu skabes et modsætningsforhold mellem kirken og den landboudom, der bor omkring den og kalder kirken sin egen. Samtidig med at vi hver dag i den sønderjyske presse anråber det gamle land om endelig at lægge nye virksomheder ned i vore tyndt befolkede grænseegne, kan vi ikke modsætte os en naturlig udvikling til gavn for den ungdom, der i økonomisk ustabile tider skal sætte foden under eget bord.

Staten er villig til at hjælpe dem gennem jordlovsudvalget, statskirken bør også vise god vilje i denne sag.

Jeg ser i vore dagblade, at formanden for Landsforeningen af Menighedsrådsforeninger i Danmark, arkitekt Frederiksen, Århus, siger, at han vil stå last og brast med sønderjyderne, det vil sige, at han understøtter den protest mod tvangsudstyknin, som de sønderjyske menighedsrådsforeninger har fremsendt til landstinget, og opfordrer sønderjyderne til sagsanlæg.

Skal det virkelig komme til sagsanlæg, så haster det, thi er først handsken kastet, er vi, om ikke før så til efteråret, inde i en